

Szeifert Natália

Ennyi fantáziám nincs

Azzal lenne jó kezdeni, hogy nem tudom, mióta kísér(t), de sajnos tudom. Jobb lenne, ha nem tudnám, a kezdet beleveszne abba a sokat emlegetett végtelenbe, ahol minden kezdődik. Nekem legalábbis jobban tetszene, és jobban is illene a jelenség lényegéhez – ha van neki.

(Nem tudom, van-e. Honnan tudom, hogy akkor kezdődött, amikor észrevettem? Sehonnan. Nem tudom. Miért is mondom most ezt el? Kinek? Hogyan? Minden mondat legalább három kérdést hoz magával, és minden kérdés legalább három további kérdést, hét kérdés múlva kéte-zernél is több kérdésünk lesz, van, mintha arra lennének kárhoztathatók, hogy rekonstruálni próbáljuk a végeérhetetlent. És minden mondatnál, amely után nem tesszük fel a következő kérdést, nem tartunk a kétségeinkkel, ott kudarcot vallunk, és tudunk róla. Aztán ezzel a kudarcral menjünk tovább, és tegyünk úgy, mintha tudnánk hova.* A kérdőjelekkel csínjában bánunk. Pedig ott kéne állniuk minden mondat után. Ott? Kéne? Stb.)

Szóval, egy szürke nap volt. Esett. Ezért is sajnálom, hogy emlékszem, egy szürke nap ősszel, amikor a tompán besimított ég semmit nem ígér, igazán közhelyes. Egy nap, amelyen nem számítás semmire. Mindig ott van persze a lehetőség, hogy átszínezzem. Szívesen tenném, de utálnám. Szívesen utálnám, ha átszínezném ezt a napot, amikor ülök a villamoson (hol ülnék? a lakáson kívül töltött időm nagy részét villamoson ülve, állva töltöm, én örökké egy Tatra T5C5K2 utasa vagyok, aki alig várja, hogy leszálljon, de ez sem igaz). Nem színezem át, talán nincs is jelentősége. Éppen ezért megtehetném. Nem. Azért nem színezhetem át, nem süthet a nap, mert akkor megváltoznak a fényviszonyok. Akkor nincsenek esernyőkről és hajtókákról csendben foltokká növekvő vízcseppek a padlón. Napfényben sokkal határozottabban válnak el a látótér közeli és távoli objektumai, könnyebb fókuszálni. Az egységesen zselés időben mind valószínűtlenebbek vagyunk. De nem valószínűtlenebbek.

Műtét után volt. A hasamon egy nagyobb és két kisebb kötés, bizonytalanul tartom magam. Ülve is egyensúlyozok, hogy sokadszor megtépázott hasfalamban még támasztékul szolgáljon. Néha kicsit belenyilall. Az egész el fog múlni, egyszer olyan lesz, mintha mi sem történt volna, tudom, ebben van tapasztalatom. A kötés fölöslegesen vastag, ha kihúzom magam, egyszerre húz a ragtapasz és valami belül. Mintha belül is ragtapasszal erősítettek volna össze. De nem ki-, hanem inkább összehúzom magam, lehetőleg ne vegyenek észre, ne mondja félhangosan valamelyik utas mindjárt, hogy még csak át se adom. A hely a villamoson, az egy külön ügy, ebbe most nem. Most ebbe sem megyek bele. Akkor még úgy nézek ki, hogy számíthatok rá, hogy megszólhatnak, felszólítanak, leteremtenek stb., amiatt, hogy nem adom át. Fiatalnak nézek ki, na. Ez a relativitás-gyakorlat: amikor kicsit örülsz, ha lebasznak. Naná, hogy ez is az idővel, meg annak a múltjával és látható vagy láthatatlanságával függ össze. Ülök nyomorultul, kifelé igyekszem nézni. A víz belül is folyik az ablakon, beszívárog valahol a fekete tömítés mellett.

Akkor látom meg a szemem sarkából az embert. Hirtelen, ahogy felismerni vélsz valakit, talán az ismerősöd, még nem jut eszedbe, hogy ki az, de mivel egészen valószínűtlen, hogy éppen itt, éppen most fussatok össze, igyekszel mielőbb üdvözölni. Ott áll a villamos ajtajában, az ablakban tükröződik. Felé fordulok, még mindig nem tudom, ki ez. Idősebb úr, talán öregnek is mondhatnám, kifelé néz ő is, mintha mosolyogna, esetleg meg is próbálom átadni neki a helyem mindjárt, csak hogy nincs ott. Az ujjam vége hideg, elképzelem, ahogy ez a hideg vet bennem egy kacskaringót és ilyen képeket küld az agyamba. Ismét kifelé nézek. Most nem látom a tükröződését, jó páran leszállnak a megállóban, főleg öregek, a nagy, lapos tömböt nézem, orvosi rendelőtintézet, remek, hogy nekem nincs itt semmi dolgom, legyen úgy, hogy mostantól soha nem is lesz, erre gondolok, amikor megint ott van. Nem tükröződés, semmi közvetítőanyag, ott van a szemem sarkában. Világos a haja, egészen fehér. Középmagas, enyhén görbedt. Barna kabátja kissé lóg rajta, és valami fekete, talán egy sál a nyakában. Fordulok felé. Most úgy

emlékszem, meg sem lepett, hogy nincs ott. De ez nem lehet igaz, nem vagyok közömbös saját kétségbeeséseim iránt. Lehet, hogy kis ijedség. De inkább tehetetlenség. Azt akarom valahogy tudtára adni, hogy tudom, hogy itt vagy, és nem tudom, hogyan tehetném meg. Ennyi fantáziám sincs. Újra az ablak. Még hátravan három megálló. A szemem sarkából látom, hogy kapaszkodik a rúd, amelyen a leszállásjelző van. A keze barna, a bütykeit felismerem valahonnan – őt nem. A periférikus látásom nem lehet elegendő ehhez, mégis látom, hogy mosolyog. Olyan esetleges mosoly, hogy rajtam kívül senki nem venné észre. Nem bolondultam meg, tudom, hogy rajtam kívül senki nem látja egyáltalán.

Azóta látom még néhányszor. Sohasem szemtől szemben, és nem tudom, miért akkor, miért ott. Nem tudom, ő lát-e engem, de az az érzésem, hogy tudja, hogy ott vagyok.

Nem ismerem. Nem kérdés számomra, hogy valóságos. Ugyanannyira, mint én. Csak mintha én jobban jelen lennék. Mintha én jobban jelen lennék? Talán arról van szó, hogy a valóságosságunk állandó az összes létező világegyetem téridejének összes létező pontján, csak a valószínűségünk nem. Csak a valószínűségünk nem?

*A végeredmény nagyjából a kudarcok ritmusán múlik. A ritmus a mi menedékünk.

BUDAHÁZI TIBOR: Szatmári műterem – 1975

